

Lietuviškoms knygoms – 10 metų!

10 metų „Lietuviškoms knygoms“ – tai daug ir mažai

Daug, nes dešimt metų – tai jau istorija. Daug, nes sumuojame dešimtmečio rezultatus ir skaičiuojame nuveiktus darbus. Daug, nes suskaičiavę turime kuo pasigirti ir kuo pasididžiuoti. Daug, nes „Lietuviškų knygų“ biuras per dešimtmetį tapo vieta, kur užsuka rašytojai ir vertėjai paklausti, pasitarti, pasidalinti savo sumanymais ir idėjomis, vieta, kur skambina ir rašo užsienio leidėjai, žurnalistai, literatūrinių organizacijų atstovai pasiteirauti ar pasidomėti, kuo šiuo metu gyva lietuvių literatūra. Daug, nes minėdami šią sukaktį norėjome suburti krūvon tikruosius „Lietuviškų knygų“ draugus ir bendražygius, o kai juos subūrėme, pamatėme, kad turime jų labai daug – daugiau nei 200 žmonių, kurių keliai nuolat veda į, iš ar per „Lietuviškas knygas“.

Dešimt metų yra mažai, nes nuveikta, rodos, daug, bet nepakankamai. Kiekvienais metais, kiekvienas mėnuo, kiekviena diena ir kiekvienas projektas atveria naujus horizontus ir atidaro naujas duris lietuvių literatūrai. Ateityje matome tiek galimybių, kad joms realizuoti reikės dar ne vieno dešimtmečio.

Šiame leidinyje pristatome Jums per pirmą „Lietuviškų knygų“ dešimtmetį nuveiktus darbus, laimėjimus ir primename svarbiausius bei didžiausią atgarsį turėjusius „Lietuviškų knygų“ projektus ir programas.

Norime padėkoti visiems, pasitikėjusiais mumis ir patikėjusiais mūsų sumanymais, visiems, padėjusiems įgyvendinti gražias idėjas ir prisidėjusiems prie jų sėkmės. Patarlė byloja: vienas lauke ne karys. Ir mes – „Lietuviškų knygų“ moterys – nekariaujame vienos. Tame pačiame lauke ir rašytojai, ir vertėjai, ir leidėjai, ir kultūros atašė, ir daugybė kitų bendraminčių. Ir tai turbūt didžiausias mūsų laimėjimas. Palinkėčiau mūsų įstaigai per ateinančius dešimtmečius neišbarstyti šito neįkainojamo turto – draugų ir bendražygių pasitikėjimo.

Aušrinė Jonikaitė, „Lietuviškų knygų“ direktorė

L iteratūra, knyga buvo ir, manau, bus viena kertinių Lietuvos kultūros vertybių. Parašytas žodis visada pateisino mūsų tautos lūkesčius – mokė, telkė, ragino, ginčijosi, taip sukaupdamas neįkainojamą patirtį, tapusią neatsiejama Europos ir pasaulio kultūros dalimi.

Paimdami knygą, kiekvienas žvelgiame į ją per savo patirties, atminties, lūkesčių, emocijų filtrą. Ir kai autoriaus bei skaitytojo mintis susitinka, patiriame ne tik skaitymo malonumą. Mums atsiveria dvasinė patirtis, kuria galime dalintis su kitais.

Lietuvių literatūra tapo įdomi dideliame skaitytojų ratui ne tik mūsų šalyje. Mėnimas „Lietuviškų knygų“ dešimtmetis prasmingai sukviečia visus savo darbu prisidėjusius prie lietuvių literatūros sklaidos. Dešimtimis skaičiuojami ne tik metai, bet ir svetur išleistos knygos bei jų vertėjai. Džiaugiuosi puikiais bendro darbo rezultatais, kuris įvertinamas mūsų literatūrą pristatant pasaulio knygų bei literatūros forumuose.

Esu įsitikinęs, kad nuosekliai plėtojama valstybės politika teikiant prioritetą šalies literatūrai propaguoti, jos vertinams padės sulaukti dar didesnio kitų kultūrų dėmesio mūsų kūrėjams. Taip pat tikiuosi, kad aktyvi tolesnė „Lietuviškų knygų“ veikla sutelks didesnę mūsų literatūros bičiulių – vertėjų – būrį, o autorius paskatins ambicingiems kūrybiniais sumanymams.

Sėkmės visiems, šį prasmingą darbą dirbantiems.

Jonas Jučas, LR kultūros ministras

Pusiau juokais galėčiau pasakyti, kad „Lietuviškos knygos“ atsirado iš Norvegijos vyriausybės ir trijų Lietuvos vyrų. Bet tik pusiau juokais, nes iš tiesų 1996 m. NORLA – Norvegijos literatūros sklaidos institucija – sukvietė Rytų Europos rašytojus ir leidėjus į seminarą Osle ir apmokė, kaip steigti tokias institucijas savo šalyse. Buvome paraginti steigti analogiškus darinius kiekvienas savo kieme. Sunku patikėti, bet tai įvyko. Kiekvienoj šaly kitaip, bet įvyko.

Tiek apie NORLA, finansuojamą Norvegijos vyriausybės ir pasiekusią, kad Norvegijos autoriai – ir grožinės literatūros, ir mokslinės (!) – nuolat verčiami į daugybę kalbų ir niekas neabejoja literatūriniu šalies potencialu.

Kaip viskas vyko konkrečioje šalyje – Lietuvoje? Visada reikia tartis. Jei pasiseka surasti deramą pašnekovą – susitarsi. Antanas Gailius ir Saulius Žukas buvo lengvai sukalbami. Pritaikiau, žinoma, moterišką logiką: vienas vertėjas, kitas leidėjas – abiem rūpės vertimų ir leidybos kitose šalyse praktika. Tuometinis kultūros ministras – rašytojas Saulius Šaltenis. Tiesiog trūkstama grandinės dalis! Taip „Lietuviškos knygos“ buvo įsteigtos: po Kultūros ministerijos sparnu. Toks lietuviškas variantas.

Apie nuveiktus darbus, manau, galime suprasti iš skaičių: knygų, parodų, renginių gausybės. Prisipažinsiu – nieko esminio nesu nuveikusi, pats darinys sugebėjo įsitvirtinti, plėstis, užmegzti daugybę ryšių ir tikrai daug nuveikti. Šiandien be „Lietuviškų knygų“ neįsivaizduoju funkcionuojant nei tarptautinių literatūros mainų, nei Vilniaus knygų mugės kultūrinės programos.

Ko norėčiau palinkėti? Pusiau juokais – kad „Lietuviškos knygos“ būtų ir finansuojamos Norvegijos vyriausybės. O rimtai – metas šiai institucijai sudaryti sąlygas tiesiog dirbti, o ne galvoti kaip išlikti. Darbų ir galimybių daug daugiau, nei atrodė prieš dešimtmetį.

*Lolita Varanavičienė, leidyklos „Tyto alba“ direktorė,
„Lietuviškų knygų“ steigėja*

Kad „Lietuviškos knygos“ gyvuoja, yra vienas tų malonių stebuklų, kuriais nuneigiamas mūsų polinkis vis dejuoti ir aimanuoti. Ne kartą matėme, kaip geros idėjos gimsta ir čia pat miršta, kartais nesulaukusios nė penkerių, o ką jau kalbėti – dešimties metų. Ką nors įkurti ar įsteigti visada lengviau, nei ištvėringai ir kantriai dirbti diena iš dienos, savaitė po savaitės, mėnuo po mėnesio, metai po metų. Kad „Lietuviškos knygos“ atsirastų, turėjo susidėti daug palankių aplinkybių. Idėja jau ir anksčiau, ne tik 1998–aisiais, tvyrojo ore, bet turėjo, pavydžiui, gimti toks projektas, kaip „Literatūros ekspresas Europa 2000“, kuris juk tikrai negalėjo perlėkti Lietuvą, neatverdamas vagonų durų. Turėjo atsirasti du leidėjai, Lolita Varanavičienė ir Saulius Žukas, kurie, nors konkuruodami knygų rinkoje, sugebėjo suprasti, kad ši įstaiga nė vienam jų nėra naudinga tiesiogiai, bet reikalinga mums visiems. Turėjo būti tokie kultūros ministrai, kaip Saulius Šaltenis ir Arūnas Bėkšta, kurių vienas įsupo „Lietuviškų knygų“ lopšį, o kitas „pramušė“, kad Lietuva būtų pakviesta garbės svečio teisėmis į Frankfurto knygų mugę, šitaip kūdikėlių priversdamas ūgtelėti. Turėjo būti visi kiti vėlesni kultūros ministrai, padėję ar bent neklidę įstaigai bręsti.

Bet kad „Lietuviškos knygos“ yra šiandien tokios, kokios yra, kad šiandien jau ne taip paprasta būtų jas numarinti, turėjo atsirasti dar ir Aušrinė Jonikaitė, kuriai, kaip ir Lietuvos prisistatymui Frankfurte, galima pritaikyti tą patį vokiečių žurnalistų nukaltą šūkį: *klein aber fein, atseit, mažutė, bet faina*. Aušrinei ir jos suburtai šaunių merginų komandai lietuvių rašytojai turėtų būti – neabejoju, kad ir yra, – dėkingi už ne vieną užsienyje išleistą knygą, ne vieną kelionę, o ir šiaip už tai, kad mes po truputį pradame jaustis esą nebe kažin kokie Europos provincialiai, bet normalūs žemyno literatūros gyvenimo dalyviai.

Antanas Gailius, rašytojas, vertėjas, „Lietuviškų knygų“ steigėjas ir pirmasis direktorius

Viešoji įstaiga „Lietuviškos knygos“, kurios jubiliejų minime, aplink save suburia vertėjus, rašytojus, leidėjus, partnerius ir visus mielus žmones, ketinančius prisidėti prie bendros europinės kultūros. Džiugu, kad bendros europietiškos literatūros kūrimo procese reikšmingas vaidmuo tenka ir mažų tautų didelėms literatūroms, kurios Europai ir pasauliui atsiskleidžia būtent dėl nenuilstamo vertėjų darbo.

Šiuolaikinėje literatūroje vertėjai yra nepakeičiami; jie yra nuoseklūs tyrinėtojai, atradėjai ir kultūros tiltų statytojai. Be vertėjų smalsumo, jų atkaklumo ir atsivavimo darbui, lietuvių literatūra tebebūtų anoniminė, prieinama tik lietuvių kalbos žinovams, o be jos ir europietiška literatūra būtų kur kas skurdesnė.

Be prieš dešimt metų įkurtos įstaigos „Lietuviškos knygos“ tokios galimybės mes šiandien neturėtume. Mes, vertėjai, nuolatos jaučiame neįkainojamą tos įstaigos paramą.

Šia šventine proga norėčiau širdingai padėkoti toliau regiams žmonėms Antanui Gailiui, Lolitai Varanavičienei ir Sauliui Žukui, kuriems kilo idėja įkurti tokią įstaigą. Nuoširdžiai dėkoju LR kultūros ministerijai, parėmusiai „Lietuviškų knygų“ kūrimo idėją, skatinant ir koordinuojant skirtingų šalių literatūros ir kultūros kūrėjų bendradarbiavimą. Man ypatingai malonu paminėti Aušrinės Jonikaitės, Ingos Nostytės, Kotrynos Pranckūnaitės, Onutės Tunkūnienės ir Aistės Žukauskaitės vardus, nes jų nuopelnai tikrai dideli.

Ačiū visiems, kurie padėjo nežinomiems vertėjams tapti žinomiems!

Visų vertėjų vardu nuoširdžiai dėkoju visiems, prisidėjusiems prie šito reikalingo ir naudingo darbo. Su dešimtuoju gimtadieniu, „Lietuviškos knygos“!

Mirjana Bračko, vertėja iš Kroatijos

Ne taip seniai kalbant apie lietuvių literatūrą buvo itin madinga vartoti militaristinius terminus: visi vienas kitą titulavo literatūros seržantais, vėliavnešiais ar, pabrėždami savo artimumą paprastam skaitytojui, skelbėsi esą kukliais literatūros eiliniais.

Kiekvienas karo akademijos kursantas žino: reguliarioji kariuomenė su visomis savo gurguolėmis, markitантаis ir plokščiapadžiais atsargos viršilomis yra labai nepaslanki organizacija. Jai reikia išibėgėti – o kad tinkamai išibėgėtų, būtina atlikti tam tikrą paruošiamąjį darbą. Jį paprastai atlieka nedidelės, mobilios ir puikiai parengtos profesionalų grupelės – specialiosios pajėgos.

Citata iš karinės strategijos vadovėlio: „Šiuolaikinis specialiųjų pajėgų dalinys yra nedidelės apimties junginys su visapusiškai paruoštais kariais, kurie vykdo ypatingos svarbos ir padidintos rizikos užduotis, reikalaujančias nestandartinių sprendimų. Tai yra: veiksmai prieš užnugaryje, taip pat slaptų užduočių vykdymas valstybėse, kurioms nėra paskelbtas karas ir nevyksta kariniai veiksmai.“

Visame pasaulyje specialiųjų pajėgų daliniai turi savo pavadinimus: Jungtinėje Karalystėje tai Specialioji oro desanto divizija, Prancūzijoje – Svetimšalių legiono parašiutininkai, amerikiečiai turi reindžerius, Jūrų laivyno „ruonius“ bei „Raudonąsias komandas“, Vokietijos specialieji daliniai vadinasi „Kobra“, o lietuvių literatūros – „Lietuviškos knygos“.

Kol šios specialiosios pajėgos egzistuoja, lietuvių literatūros seržantai, vėliavnešiai ir eiliniai gali būti ramūs: pozicijos bus išlaikytos, o teritorija neabejotinai plės – nuo jūrų iki jūrų.

Gintaras Grajauskas, rašytojas

VŠĮ „Lietuviškos knygos“

Pagrindiniai įstaigos rėmėjai

*Lietuvos Respublikos
kultūros ministerija*

*Lietuvos Respubli-
kos kultūros rėmimo
fondas*

Viešoji įstaiga „Lietuviškos knygos“ yra ne pelno organizacija, įkurta 1998 m., siekiant pristatyti ir populiarinti lietuvių literatūrą pasaulyje. Įstaigos steigėjai yra Antanas Gailius, Lolita Varanavičienė, Saulius Žukas ir LR kultūros ministerija. Šiuo metu įstaigoje dirba direktorė, dvi programų koordinatorės ir vyr. buhalterė.

„Lietuviškų knygų“ veiklos kryptys:

- » informacijos apie lietuvių literatūrą sklaidimas,
- » lietuvių literatūros vertimų rėmimas.

Pagrindiniai „Lietuviškų knygų“ uždaviniai:

- » tarpininkauti tarp rašytojų /leidėjų Lietuvoje ir vertėjų /leidėjų užsienyje,
- » platinti informaciją apie lietuvių literatūrą,
- » teikti profesionalią pagalbą ir patarimus užsienio vertėjams bei leidėjams,
- » rengti informacinius leidinius apie lietuvių literatūrą ir lietuvių rašytojus,
- » rinkti ir atnaujinti lietuvių literatūros vertimų bibliografiją,
- » rengti seminarus vertėjams ir leidėjams Lietuvoje bei užsienyje,
- » pristatyti lietuvių rašytojus, rengti jų kūrybos vakarus užsienyje,
- » dalyvauti tarptautinėse knygų mugėse,
- » rengti ir dalyvauti tarptautiniuose literatūriniuose projektuose,
- » remti lietuvių literatūros vertimus į užsienio kalbas.

Įstaigos direktoriai:

- » 1998–1999 Antanas Gailius
- » 1999–2001 Jolanta Zabarskaitė
- » nuo 2001 Aušrinė Jonikaitė

Skaičiai ir apibendrinimai

„Lietuviškos knygos“ per dešimtmetį įgyvendino apie 350 didesnių ir mažesnių projektų.

Ištaigos pastangomis lietuvių literatūra vienaip ar kitaip pasiekė 43 pasaulio šalis.

Tose šalyse bendradarbiavome su šimtais partnerių.

„Lietuviškos knygos“ bendrauja ir bendradarbiauja su 148 lietuvių literatūros vertėjais visame pasaulyje.

„Lietuviškų knygų“ projektuose dalyvavo 137 rašytojai, o tai reiškia, kad jų kūryba bent kartą ir bent vienoje šalyje buvo tiesiogiai ar netiesiogiai pristatyta.

Ištaiga dalyvavo 14 tarptautinių knygų mugių, kai kuriose iš jų kasmet. Tai Baltijos knygų mugė Rygoje ir Taline, Bolonijos knygų mugė, Frankfurto knygų mugė, Geteborgo knygų mugė, Jeruzalės knygų mugė, Leipcigo knygų mugė, Londono knygų mugė, Lvovo leidėjų forumas, Tarptautinė Maskvos knygų mugė ir Maskvos knygų mugė „non/fiction“, Prahos knygų mugė, Salonikų knygų mugė, Turino knygų mugė ir Varšuvos knygų mugė.

„Lietuviškos knygos“ kartu su Lietuvos parodų ir konferencijų centru „Litexpo“ ir Lietuvos leidėjų asociacija jau surengė 10 knygų mugių Vilniuje.

Per dešimtmetį „Lietuviškos knygos“ aštuoniomis užsienio kalbomis išleido 38 įvairaus pobūdžio leidinius, pristatančius lietuvių literatūrą.

„Lietuviškos knygos“ parėmė 115 lietuvių rašytojų knygų vertimų į 23 kalbas ir finansavo 59 bandomuosius vertimus į 14 kalbų.

Ištaiga aktyviai dalyvauja ir pati inicijuoja tarptautinius literatūrinius projektus. Internetiniame projekte lyrikline.org, vienijančiame 29 partnerius, „Lietuviškos knygos“ dalyvauja jau 9 metai. Per tą laiką projekto svetainėje pristatėme 20 lietuvių poetų kūrybą. 2003 m. kartu su partneriais Belgijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje inicijavome Europos daugiakalbės elektroninės bibliotekos „Babelexpress“ kūrimą ir šis projektas laimėjo Europos

„Lietuviškos knygos“ [...] yra viena kūrybingiausių, profesionaliausių ir efektyviausių organizacijų LR, kuriai atiduodu savo pagarbą ir esu dėkinga, kad turiu tokią laimę su ja artimai bendradarbiauti.

Liana Ruokytė-Jonsson

Ich habe „Lietuviškos knygos“ als professionelle, ruhig und zuverlässig arbeitende Einrichtung mit den Jahren wirklich schätzen gelernt! Das ist mehr als eine höfliche Phrase. Es ist Zeit, hier mal so etwas wie ein Lobgesang anzustimmen.

Klaus Berthel

*Nuoširdžiai Jums ačiū
už man pasiųstus
laiškus ir įvairias in-
formacijas apie Jūsų
įstaigą „Lietuviškos
knygos“. [...] Dabar
esu laimingas, nes aš
visada mylėjau Jūsų
Lietuvą ir jos kultūrą.
Skaitydamas Prezi-
dento knygą, taip pat
Jūsų laiškus, esu labai
jaudintas. Ten jaučiau
Jūsų meilę tėvynei.*

Ikuo Murata

*Pirmiausia – esu la-
bai dėkinga už laišką.
Džiaugiuosi, kad Jūs
taip rūpinatės apie
lietuvių literatūros
išėjimą į platų pa-
saulį. Lietuva man
yra labai artima. [...]
Atvykite kadaise pas
mane! Vienai dienai,
savaitei, mėnesiui.
Visados lauksiu.*

Daina Avotiņa

Komisijos programos „Kultūra 2000“ paramą. Jau ke-
lerius metus bendradarbiaujame su Europos literatūros
informacijos ir sklaidos centrus vienijančia organizacija
„Literature Across Frontiers“ ir šiais metais šios organiza-
cijos projektas, numatantis tinklo narių bendrų veiksmų
ir priemonių planą penkeriems metams, laimėjo Europos
Komisijos programos „Kultūra“ paramą iki 2013 metų.
Būdami tinklo nariais, jau dabar esame užsitikrinę dalinį
Europos Sąjungos finansavimą paraiškoje numatytiems
tarptautiniams projektams 5 metams į priekį. Šiomet
taip pat laimėjome įstaigos „Vilnius – Europos kultūros
sostinė 2009“ skelbtą programos „Europos menų mokykla“
konkursą. 2009 m. surengsime net aštuonis mėnesius
trukiančią tarptautinę „Vilniaus literatūros akademiją“,
kuri apims tiek stažuotes užsienio rašytojams Vilniuje, tiek
ir vertimo dirbtuves literatūros vertėjams.

Lietuvių literatūros vertimų rėmimo programa

„Lietuviškų knygų“ iniciatyva 2001 m. pradėta lietuvių literatūros vertimų rėmimo programa, kurios tikslas – paremti lietuvių rašytojų kūrinių vertimus į kitas kalbas ir taip paskatinti užsienio šalių leidyklas intensyviau versti ir leisti lietuvių literatūrą. Programa vykdoma sėkmingai, ir kasmet vis daugiau užsienio leidėjų paraiškų pasiekia Lietuvą. Nuo programos pradžios jau paremta 115 lietuviškų knygų vertimų į 23 kalbas. Gautas paraiškas svarsto ekspertų komisija, sudaryta iš Lietuvos rašytojų sąjungos, Lietuvių PEN centro ir Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos atstovų.

Vertimų rėmimo programos įtaka vertimams akivaizdi: nuo 2001 m., kai pradėjo veikti ši programa, vertimų skaičius išaugo 2,4 karto. Iki 2001 m. kasmet išeidavo apie 10 lietuvių autorių verstinių knygų, o dabar vidutiniškai po 24 knygas, jeigu neskaičiuosime išskirtinių 2002 m., kai Lietuvos dalyvavimas viešnios teisėmis didžiausioje pasaulyje Tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje išjudino visus ir tais metais buvo išleistos net 52 lietuvių autorių knygos užsienio kalbomis. Iki 2004 m. lietuvių literatūros remtų ir neremtų vertimų santykis buvo maždaug per pusę, tačiau per pastaruosius ketverius metus iš 83 išleistų knygų 54 yra remtos Lietuvos, t. y. du trečdaliai. Tokį santykį lemia leidėjų požiūris: vertimo rėmimas Europoje

Remti lietuvių literatūros vertimai pagal kalbą (2001–2008)

<i>albanų</i>	-	2
<i>anglų</i>	—	5
<i>azerų</i>	.	1
<i>baltarusių</i>	-	2
<i>bulgarų</i>	-	3
<i>čekų</i>	-	3
<i>danų</i>	-	2
<i>gruzinų</i>	.	1
<i>ispanų</i>	-	3
<i>italų</i>	—	9
<i>japonų</i>	.	1
<i>kroatų</i>	-	4
<i>latvių</i>	-	3
<i>lenkų</i>	—	12
<i>persų</i>	.	1
<i>prancūzų</i>	-	2
<i>rusų</i>	—	16
<i>slovėnų</i>	-	2
<i>suomių</i>	.	1
<i>švedų</i>	—	14
<i>ukrainiečių</i>	-	4
<i>vengrų</i>	-	2
<i>vokiečių</i>	—	21

*2008 m. I pusmetis

**Remtų lietuvių
literatūros kūrinių
vertimų skaičius
per metus**

2001	17
2002	15
2003	13
2004	12
2005	16
2006	14
2007	16
2008	11

**2008 m. I pusmetis*

tapo norma, praktiškai visose „naujosios“ (nekalbant apie „senosios“) Europos šalyse veikia vertimų rėmimo mechanizmai ir leidėjai dažniausiai jau iš anksto planuoja, kad knygos vertimas jiems nekainuos. Dėl lėšų stokos 2005–2008 m. liko neparemta 16 knygų ir nė viena iš jų neišvydo dienos šviesos. Tai rodo, kad leidėjams ši parama iš tikro yra labai svarbi.

Lietuvių literatūros bandomųjų vertimų rėmimo programa

Siekiant suaktyvinti lietuvių literatūros vertimus į kitas kalbas ir paskatinti naujų lietuviškų knygų leidybą užsienyje, „Lietuviškos knygos“ nuo 2006 m. įgyvendina bandomųjų vertimų rėmimo programą. Lietuvių literatūros bandomųjų vertimų programos konkurse gali dalyvauti visi lietuvių literatūros rašytojai, vertėjai ir leidėjai, gyvenantys Lietuvoje ir užsienyje. Nuo programos pradžios finansavome 59 bandomuosius vertimus į 14 kalbų (2006 m. – 24 vertimus, 2007 m. – 21, 2008 m. I pusmetį – 14).

Gautas paraiškas svarsto ekspertų komisija, sudaryta iš Lietuvos rašytojų sąjungos, Lietuvių PEN centro ir Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos atstovų.

Remti bandomieji vertimai pagal kalbą (2006–2008)

<i>anglų</i>	—————	13
<i>bulgarų</i>	-	1
<i>estų</i>	—	4
<i>hebrajų</i>	-	1
<i>ispanų</i>	—	4
<i>italų</i>	————	8
<i>japonų</i>	-	1
<i>latvių</i>	—	5
<i>lenkų</i>	————	6
<i>nyderlandų</i>	—	4
<i>prancūzų</i>	-	3
<i>rusų</i>	-	3
<i>švedų</i>	-	1
<i>vokiečių</i>	—	5

*2008 m. I pusmetis

Lietuvių literatūros vertėjų stažuočių programa

Darbiniu atžvilgiu šis mėnuo man buvo be galo naudingas ir turiningas. Pirmiausia norėčiau pabrėžti, kad be Jūsų paramos vargu ar galėčiau sau leisti pagyventi Lietuvoje mėnesį ir taip atsiduoti vertimo darbui.

Laima Sruginis

Esu nepaprastai dėkinga Jums ir visiems, kas dalyvavo sprendime manę priimti mėnesiui Vilniuje. Manau, kad tai naudinga ne tik man, bet ir lietuvių literatūros platinimui Vokietijoje, kadangi tie susitikimai ir išpūdžiai davė itin stiprų impulsą tolimesniam mano darbui čia Berlyne.

Claudia Sinnig

Lietuvių literatūros vertėjų stažuočių programa veikia nuo 2004 metų. Stengiamės kasmet sudaryti sąlygas bent dviems vertėjams atvykti mėnesio stažuotei į Vilnių. Stažuotė suteikia galimybę vertėjams lankytis bibliotekose, susitikti su verčiamais autoriais, išsiaiškinti kylančius kalbinius klausimus ir taip patobulinti bei sėkmingai užbaigti pradėtą vertimą. Be to, tai neįkainojama proga autentiškoje aplinkoje atgaivinti lietuvių kalbos žinias. Vertėjai atrenkami konkurso tvarka. Stažuotojų atrankai sudaryta ekspertų komisija iš Lietuvos rašytojų sąjungos, Lietuvių PEN centro ir Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos atstovų.

Nuo 2004 m. Vilniuje kūrė 12 vertėjų: 2004 m. Pēteris Brūveris iš Latvijos ir Joanna Ostaszewska-Nowicka iš Lenkijos; 2005 m. Marija Čepaitytė iš Rusijos, Izabela Korybut-Daszkievicz iš Lenkijos ir Claudia Sinnig iš Vokietijos; 2006 m. Laima Sruginis iš JAV ir Jonas Öhmanas iš Švedijos; 2007 m. Zuzanna Mrozikowa iš Lenkijos, Edita Page iš Kanados ir Alena Vlčková iš Čekijos; 2008 m. Beatrix Tölgyesi iš Vengrijos ir Cornelius Hellis iš Austrijos.

Net 7 kūriniai, kuriuos Vilniuje vertė vertėjai, išvydo arba artimiausiu metu išvys dienos šviesą ir knygynų lentynas.

Seminarai lietuvių literatūros vertėjams

Pirmasis „Lietuviškų knygų“ organizuotas seminaras lietuvių literatūros vertėjams įvyko 1999 m. Nuo antrojo seminaro, vykusio 2002 m., nutarta seminarus rengti reguliariai kas dveji metai. 2008 m. spalio 9–12 d. vyks jau penktasis seminaras vertėjams. Iš viso pasaulio į Nidą susirinkę vertėjai klausosi pranešimų apie lietuvių literatūros naujienas ir tendencijas, susitinka su pamėgtais ir naujais lietuvių rašytojais. Seminarai turi didelę praktinę naudą. Vertėjai ne tik išgirsta, kas naujo ir įdomaus vyksta lietuvių literatūros padangėje, bet turi neįkainojamą progą aptarti su specialistais rūpimus klausimus. Dar svarbiau tai, kad keturias dienas jie kalba tik lietuviškai ir tarpusavyje dalinasi patirtimi.

Pirmajame vertėjų seminare 1999 m. dalyvavo 25 lietuvių literatūros vertėjai iš 14 šalių, šiais metais laukiame 30 vertėjų iš 18 šalių.

Seminarai įrodė tokių susitikimų svarbą rengiant lietuvių literatūros vertėjus ir ugdant jų profesionalumą. Po seminarų labai suaktyvėja juose dalyvavusių vertėjų veikla, teikiamos paraiškos bandomųjų ir knygų vertimų rėmimo programoms, nes vertėjai pasisemia optimizmo ir naujų jėgų savo nelengvai „knygnešių“ misijai.

Auch über die, besten organisiert, Arbeitstreffen in Nida gibt es nur positives zu berichten. Ich bin jedesmal sehr beeindruckt gewesen von der Atmosphäre dort, von der vorzüglichen Organisation, dem vorbereiteten Info-Material, habe mich gefreut.

Klaus Berthel

Tikrai svarbu yra susitikti, apsieikti informacija, išgirsti apie kitų kolegų patirtį. Renginiai skamba įdomiai ir visa atmosfera labai „stiprina“ norą dirbti dar daugiau.

Jagoda Rogoža

Labai puiku. Visi dalyvaujantys labai domisi tuo, kas čia vyksta. Organizacija tobula.

Sotiris Souliotis

Lietuvos ir Vokietijos Hesseno žemės rašytojų mainai

Habe mit HÖR ZU vereinbart, daß ich 5000 Zeichen über Vilnius schreibe [...] – „Seht das schöne liegt so nah“. [...] Und jetzt danke ich Euch nochmal für eure Unterstützung während meiner Zeit in Litauen. Ihr habt viel dazu beigetragen, dass es mir, obwohl ich mit privaten Problemen belastet war, letztlich gut ging und ich eine sehr schöne Zeit hatte.

Peter Zingler

2006 m. „Lietuviškos knygos“ pradėjo literatūrinių mainų programą, leidžiančią lietuvių rašytojams savo kūrybinius projektus įgyvendinti Vokietijoje, Wiesbadeno mieste, o vokiečių rašytojams idėjų semtis Lietuvoje.

Vokietijos Hesseno žemės literatūros stipendijai gauti kasmet skelbiame konkursą. Ekspertų komisijos sprendimu stipendiją 2006 m. laimėjo rašytojas, dramaturgas Marius Ivaškevičius, 2007 m. poetas ir vertėjas Antanas A. Jonynas, o šiomet spalio–lapkričio mėn. Vokietijoje stažuojasi rašytojas Markas Zingeris.

Į Vilnių 2006 m. atvyko Vokietijos rašytoja Ulrike Krickau, 2007 m. Lietuvos sostinėje kūrė žymus Vokietijos detektyvų autorius Peteris Zingleris, o 2008 m. spalio mėnesį vieši vaikams ir suaugusiesiems rašanti Karina Odenthal. Vokiečių rašytoją atrenka Vokietijos Hesseno žemės literatūros taryba. Rašytojai ne tik kuria Vilniuje, jie rašo straipsnius Vokietijos spaudai, intensyviai domisi Lietuvos kultūriniu gyvenimu, lietuvių literatūra, bendrauja su įvairiais menininkais, susitinka su Vilniaus ir Kauno universitetų germanistikos studentais. Stažuo­tės metu pagyvenę Lietuvoje, rašytojai tampa neoficialiais mūsų šalies ambasadoriais, nes grįžę namo įgytas žinias, įspū­džius ir patirtus išgyvenimus perduoda savo tėvynainiams, domisi ir rašo apie Lietuvos kultūros reiškinius ir tokiu būdu skatina domėjimąsi mūsų kraštu ir jo kultūra.

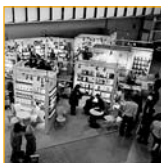
Projekto partneris – Hesseno žemės literatūros taryba. Projektą Vokietijoje remia Hesseno žemės mokslo ir meno ministerija, Wiesbadeno miesto savivaldybė.

Vilniaus knygų mugė

Pirmąją knygų mugę Vilniuje kartu su partneriais Lietuvos parodų ir konferencijų centru „Litexpo“ ir Lietuvos leidėjų asociacija surengėme 1999 m. vasario 18–20 d. Tai buvo Baltijos knygų mugė, atkeliavusi iš Talino. Rizikavome nemenkai, nes niekas nesiryžo prognozuoti, ar vilniečiai ir Vilniaus svečiai susidomės ir ateis į mugę. Tačiau mugėje apsilankė 32 700 žmonių ir tai pranoko visus mūsų rengėjų, lūkesčius. Paskatinti pirmosios mugės sėkmės, nutarėme knygų mugę rengti kasmet vasario mėnesio viduryje ir pavadinti Vilniaus knygų mugę. Kas treji metai ji vyksta kartu su į Vilnių sugrįžtančia Baltijos knygų mugę.

„Lietuviškos knygos“ rengia Vilniaus knygų mugės kultūrinių renginių programą. Renginių skaičius per 10 metų išaugo nuo 39 pirmojoje mugėje iki 200 renginių 9-ojoje Vilniaus knygų mugėje, vykusioje 2008 m. vasario 21–24 d.

Vilniaus knygų mugė tapo vienu populiariausių ir svarbiausių renginių Lietuvos literatūros ir knygų pasaulyje ir, be abejonės, didžiausia knygų mugė Baltijos šalyse. Vilniaus knygų mugė įtraukta į garsiausių Europos knygų mugių sąrašą.

Vilniaus knygų mugės renginių skaičius

1999	39
2000	58
2001	74
2002	56
2003	96
2004	83
2005	150
2006	223
2007	239
2008	200

Vilniaus knygų mugės lankytojų skaičius

1999	32 700
2000	30 000
2001	40 000
2002	40 200
2003	43 000
2004	50 200
2005	53 200
2006	55 200
2007	55 400
2008	57 800

Vilniaus knygų mugės dalyvių skaičius

1999	140
2000	85
2001	130
2002	180
2003	402
2004	339
2005	210
2006	375
2007	270
2008	250

Iš Vilniaus knygų mugės lankytojų atsiliepimų:

Puiku, nuostabu, viskas apgalvota ir išspręsta.

Taip toliau ir taip daugiau.

Jaučiasi, kad labai stengiamasi ruošiant šį renginį.

Iš Vilniaus knygų mugės dalyvių atsiliepimų:

Labai patiko kultūriniai renginiai, kuriuose teko dalyvauti.

Daug malonaus šurmulio, daug lankytojų, išpūdingų svečių. Labai teigiama atmosfera.

Didelis renginių pasirinkimas. Tvarkingas kultūrinių renginių organizavimas, gera reklama iki mugės.

Keturias mugės dienas „Litexpo“ parodų rūmų salės tampa Lietuvos ir užsienio rašytojų, leidėjų, knygų prekybininkų ir skaitytojų susitikimo vieta. Leidėjai savo leidybos planus derina prie Vilniaus knygų mugės datos, stengdamiesi mugėje pateikti kuo daugiau naujienų. Mugėje lankėsi tokie žymūs rašytojai, kaip Johnas Irvingas, Alessandro Baricco, Tony Parsonsas, Aleksandra Marinina, Ulfas Starkas, Stenas Nadolny, Melvinas Burgessas, Jensas Christianas Grøndahlis, Colleen McCullough, Fredericas Beigbederis, Herbjorg Wassmo, Reinas Raudas ir kt.

2009 m. vasario 12–15 d. vyks jubiliejinė 10-oji Vilniaus knygų mugė, skirta Lietuvos vardo tūkstantmečiui.

2002 m. pradėjo veikti „Lietuviškų knygų“ interneto svetainė www.booksfromlithuania.lt. Dabar svetainėje skelbiama informacija lietuvių, anglų, vokiečių ir rusų kalbomis apie 119 rašytojų ir 195 lietuvių autorių knygas. Svetainė nuolat atnaujinama, joje galima rasti ne tik naujienas apie lietuvių literatūros pristatymus užsienyje, naujus vertimus, kitus „Lietuviškų knygų“ projektus, bet ir literatūros kritikų straipsnius apie šiandieninės lietuvių literatūros tendencijas.

Bene didžiausias laimėjimas, kuriuo didžiuojamės, yra svetainėje veikianti lietuvių literatūros vertimų bibliografija su paieška, kuri leidžia patogiai ir greitai naudotis „Lietuviškų knygų“ surinkta informacija apie lietuvių rašytojų kūrybos vertimus į užsienio kalbas nuo 1990 m.

Informaciniai leidiniai

Oh my God! Unbelievable! It was exactly what I needed, art history literature, poetry, traditions... and I am really thankful to you for sending me all these worthy books, they are FANTASTIC.

Sadat Tavakoli

First of all, thanks for all of the materials – this is extremely helpful, and, as always, beautifully designed. I don't think there's a country in the world producing author packets half as cool as yours.

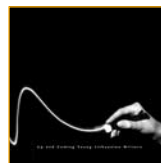
Chad W. Post

Ačiū už malonią staugmenę – už informatyvų Naujienlaiškį. Buvo labai įdomu skaityti, sužinojau daug naujų dalykų.

Giedrė Šorienė

Per dešimtmetį „Lietuviškos knygos“ aštuoniomis užsienio kalbomis išleido 38 įvairaus pobūdžio leidinius, pristatančius lietuvių literatūrą. Tai ir lietuvių literatūros vertimų bibliografijos, ir teminiai ar proginiai leidiniai apie atskirus rašytojus, ir kasmetiniai naujų geriausių prozos kūrinių pristatymai, ir informaciniai leidiniai apie vaikų literatūrą, taip pat negrožinę ar jaunųjų autorių kūrybą. Esame parengę ir poeziją pristatančių leidinių su kompaktinėmis plokštelėmis. Visko čia ir nesuminėsi.

Nuo 2007 m. reguliariai leidžiame elektroninį naujienlaiškį lietuvių ir anglų kalbomis. Jį prenumeruoja 370 abonentų Lietuvoje ir 250 užsienyje.

Lietuvių literatūros pristatymai užsienyje

1999 m. birželio 22 d. įvyko pirmas „Lietuviškų knygų“ rengtas lietuvių rašytojų kūrybos vakaras Berlyne, kuriame pristatėme Jurgio Kunčino ir Ričardo Gavelio kūrybą. Pranešimą apie lietuvių literatūros kelią į laisvę skaitė prof. Vytautas Kubilius. Liūdna, kad šiandien nė vieno to vakaro kaltininko nebėra tarp gyvųjų.

Nuo to pirmojo vakaro prabėgo devyneri su puse metų ir per tą laiką surengėme gausybę įvairiausių lietuvių rašytojų kūrybos pristatymų užsienyje. Tai lietuvių literatūros vakarai įvairiuose literatūros namuose, pristatymai tarptautinėse knygų mugėse, mūsų rašytojų dalyvavimas tarptautiniuose literatūros festivaliuose, diskusijose ir konferencijose, versų knygų pristatymai įvairiose šalyse ir daugybė kitų lietuvių literatūrą populiarinančių renginių. Lietuvių rašytojai ir jų kūryba tapo ne tik knygų mugių, bet ir didesnių tarptautinių festivalių pagrindiniu akcentu. Reikėtų paminėti 2003 m. lietuvių literatūros pristatymą tarptautiniame literatūros ir menų festivalyje „Les Boréales. XII Šiaurės meno festivalis 2003“ bei Lietuvos programą šių metų tarptautiniame literatūros festivalyje „Vilenica“ (Slovėnija).

Organizuodami lietuvių literatūros pristatymus užsienyje, visada stengiamės rasti partnerius vietoje, atsižvelgti į jų pageidavimus, įtraukti vertėjus ir leidėjus ir taip pasiekti maksimalų rezultatą ir vietinės publikos susidomėjimą. Kartais tai pavyksta geriau, kartais blogiau, bet visada tai – proga laimėti naujų lietuvių literatūros gerbėjų tiek tarp paprastų skaitytojų, tiek ir tarp literatūros žinovų.

Būdami mažai skaitoma literatūra, aktyviai buriames draugėn su kitų mažų kalbų ir literatūrų atstovais bendriems renginiams. Jau daug metų dalyvaujame Leipcigo knygų mugėje vykstančioje akcijoje „Mažos kalbos – didelės literatūros“ ar organizacijos „Literature Across Frontiers“ koordinuojamuose jungtiniuose projektuose.

Didėjantis rašytojų mobilumas neabejotinai prisideda prie lietuvių literatūros sklaidos.

*Mėgstu Lietknygas!
Labai!*

Rolandas Rastauskas

*Džiaugiuosi, kad jūs
organizuojat, – to-
kiais atvejais man
sekasi.*

Sigitas Parulskis

*Jūs tikrai gerai nusi-
manote savo veiklos
srityje ir puikiai su-
prantate savo tikslus.
Apkabinu.*

Ichokas Meras

Užsienio leidėjų vizitai Lietuvoje

Despite all the obstacles to build a bridge between our two cultures, this visit did succeed to raise my interest and willing to see and listen to the voices coming from your culture. This is no doubt the fruits of your efforts.

Avram Kantor

We had a marvellous time in Lithuania, not only because of the warmth of your hospitality [...], but because you made us aware of, and we were able to encounter at first hand, the exciting and vibrant literary scene in Lithuania.

Angela Jarman

We have really enjoyed our stay from all the points of view: people, meetings, beauty of the town, the real discovery of your country with its tragic history and rich culture.

Emilia Lodigiani

„Lietuviškos knygos“ organizavo keturis užsienio leidėjų vizitus Lietuvoje: 2004 m. Vilniaus knygų mugėje lankėsi leidėjų iš Švedijos delegacija, 2005 m. liepą svečiavosi Jungtinės Karalystės leidėjai, 2007 m. sulaukėme leidėjų iš Italijos, o 2008 m. į Vilniaus knygų mugę pakvietėme Izraelio leidyklų atstovus.

Šių vizitų tikslas – supažindinti užsienio grožinės literatūros leidėjus su šiandienine lietuvių literatūra ir jos tendencijomis, sudominti atskirų rašytojų kūryba ir paskatinti lietuvių autorių knygų leidybą tose šalyse. Užsienio leidėjų vizitai ir tiesioginė pažintis su kūrėjais bei šalies leidėjais yra populiarus būdas laimėti užsienio šalies leidėjų dėmesį ir palankumą.

Vilniuje lankėsi leidėjai jau išleido aštuonias lietuviškos tematikos knygas.

Literatūros ekspresas Europa 2000

2000 m. per Lietuvą pradundėjęs „Literatūros ekspresas Europa 2000“, kuriam kelią Lietuvoje nutiesė „Lietuviškos knygos“, ne tik atvežė į Lietuvą 103 rašytojus iš visos Europos ir dvi dienas trukusią literatūros šventę Vilniuje, bet paliko ir ryškų pėdsaką tiek mūsų rašytojų, tiek svečių mintyse, kūryboje, o užsimezgę kontaktai įgavo naujas vaisingas formas. Tai ir nauji vertimai, ir literatū viešnagės, ir literatūriniai festivaliai. O tarptautinis 11 valstybių, tiesiogiai dalyvavusių rengiant šį projektą, literatūrinių institucijų tinklas jau subrandino ne vieną naują projektą. Literatūros traukiniu keliavo ir 3 lietuvių rašytojai Eugenijus Ališanka, Laurynas Katkus ir Herkus Kunčius, savo europinius įspūdžius aprašę jau ne viename kūrinyje. Traukinys šešias savaites važiavo iš Lisabonos iki Maskvos ir atgal į Berlyną, sustodamas net 20 Europos miestų.

Tuo metu tik pradėjusiai veikti jaunai įstaigai šis didžiu-
lis projektas buvo tikras iššūkis, su kuriuo puikiai pavyko
susidoroti. Juk sakoma, kad gera pradžia – pusė darbo.

Lietuva – Tarptautinės Frankfurto knygų mugės 2002 garbės viešnia

Aš neprisimenu nė vienos šalies prisistatymo, kuris būtų buvęs toks jaudinantis, šiuolaikiškas ir skoningas. Aš vis grįždavau į Jūsų ekspoziciją, nes man ten tiesiog buvo gera. Jūs turite visą teisę didžiulotis tuo, ką padarėte.

Katharina Raabe

Ich fand Ihren Messe-Auftritt sehr gut und ich hoffe, dass viele die litauische Literatur für sich entdeckt haben, so wie ich.

Kerstin Fischer

[...] es ist wirklich ein enormer Erfolg, wir sind ganz begeistert von dem Presseecho. Das ist, wie schon gesagt, natürlich auch Ihr Verdienst, Sie haben das Thema Litauen so großartig organisiert und publik gemacht!

Kristina Arnold

„Lietuviškoms knygoms“ buvo patikėta rengti Lietuvos prisistatymo Tarptautinėje Frankfurto knygų mugėje 2002 literatūrinę programą. Tai pats didžiausias iki šiol vykdytas „Lietuviškų knygų“ projektas. Galime tik pasidžiaugti, kad darbas įvertintas teigiamai tiek Lietuvos, tiek Vokietijos ir kitų užsienio šalių žiniasklaidoje. Pagrindinė sėkmės priežastis, mūsų manymu, yra tai, kad pavyko rasti daugybę partnerių pačioje Vokietijoje. Partnerių paieškai nuo pat pradžių skyrėme ypatingą dėmesį ir tai pasiteisino. Rašytojų pristatymas Vokietijos miestuose nuo pat 2002 m. pavasario lydėjo visą Lietuvos prisistatymo Frankfurto knygų mugėje ir visoje Vokietijoje programą. Iš viso surengėme 80 literatūros skaitymų, knygų pristatymų, susitikimų su rašytojais. Iš jų 30 renginių vyko Frankfurto mieste mugės savaitę. Visai savaitei išnuomoti Frankfurto literatūros namai, kuriuose kiekvieną vakarą vyko Lietuvos autorių pristatymai, buvo traukos centras lietuvių literatūros mylėtojams ir visiems norintiems su ja artimiau susipažinti. Parengėme informacines brošiūras apie 29 Lietuvos rašytojus vokiečių kalba. Mugėje dalyvavo 22 lietuvių rašytojai. Vokietijos leidyklose išleista 16 Lietuvai skirtų knygų, iš jų 7 atskirų rašytojų kūrinių vertimai, 4 antologijos.

Lietuvos prisistatymas Frankfurto knygų mugėje vokieškoje spaudoje buvo nušviestas 3 236 publikacijose, kurias perskaitė 105 898 513 žmonių, transliuotos 122 televizijos ir radijo laidos. Vokietijos spauda noriai linksniavo per naktį išpopuliarėjusį, Lietuvos pasirodymui apibūdinti skirtą epitetą: *klein, aber fein*.

Lietuva – Tarptautinės Geteborgo knygų mugės 2005 garbės viešnia

2005 m. Geteborgo knygų mugėje Lietuva – mugės garbės viešnia pristatė savo kultūrą bei šiuolaikinę lietuvių literatūrą. Visų rengėjų pastangomis Lietuvos prisistatymas buvo sėkmingas ir sulaukė mugės organizatorių ir lankytojų bei žiniasklaidos pripažinimo. Lietuvos standui ir lietuviškiems renginiams dėmesio netrūko. „Lietuviškos knygos“ rengė Lietuvos prisistatymo Geteborgo knygų mugėje 2005 literatūrinę programą. Mugėje dalyvavo 17 Lietuvos rašytojų. Parengta plati literatūrinė programa – iš viso 37 literatūriniai renginiai: seminarai, diskusijos, skaitymai mugėje ir Geteborgo mieste. Specialiai mugei Švedijoje išleistos 7 naujos lietuvių autorių knygos.

Lietuva – Tarptautinės Turino knygų mugės 2007 garbės viešnia

Galimybė Lietuvai 2007 m. šalies–viešnios statusu dalyvauti Tarptautinėje Turino knygų mugėje suteikė unikalią progą pirmą kartą pristatyti lietuvių literatūrą ir Lietuvos istoriją bei kultūrą stambiausioje ir svarbiausioje knygų mugėje Šiaurės Italijos regione. Literatūrinę Lietuvos programą rengė „Lietuviškos knygos“. Mugėje dalyvavo 16 Lietuvos rašytojų, įvyko 19 literatūrinių renginių. Iš viso mugėje pristatyta net 31 nauja lietuviškos tematikos knyga italų kalba, 15 iš jų išleistos Italijos leidyklų. Tarp naujų knygų – 16 grožinės literatūros ir tautosakos kūrinių. Parengtos brošiūros italų kalba apie 17 lietuvių rašytojų.

Leidinio išleidimą rėmė
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

Už leidinyje panaudotas nuotraukas nuoširdžiai dėkojame
Lietuvos parodų ir konferencijų centrui „Litexpo“,
Vladui Braziūnui, Lianai Ruokytei-Jonsson

Išleido VšĮ „Lietuviškos knygos“
Leidinio sudarytoja ir tekstų autorė Aušrinė Jonikaitė
Kalbos redaktorė Eglė Gudavičienė
Apipavidalino Tomas Mrazauskas, UAB „Inter Se“
Spausdino UAB „Arx Baltica“

© Lietuviškos knygos, 2008
J. Basanavičiaus g. 5
LT-01118 Vilnius
Tel. / faks. +370 5 261 8741
El. p. info@booksfromlithuania.lt
www.booksfromlithuania.lt

